

Historische Vereniging Oud-Beijerland

*Opgericht 30 september 1997
Beschermer F.A. baron van Tuyll van Serooskerken
Ambachtsheer van Oud-Beijerland*

website: www.hvobl.nl

Jaargang 25

september 2022

nummer 88

Beijerlandsche Berichten verschijnt 4 x per jaar

Redactie

Pieter Jan in 't Veld
Jan Paul van der Spek

Contributie: minimaal € 10,- per jaar

Rekeningnummer NL16 RABO 0351 1871 03 t.n.v. HVO, Oud-Beijerland
Buiten de regio wordt de Beijerlandsche Berichten per post verzonden
en brengen wij € 6,- kosten in rekening

Bestuur

Pieter Jan in 't Veld, *voorzitter*, (0186) 61 75 23
Adri de Groot, *secretaris*, Willem Vrijlandstraat 75, 3262 GN
Oud-Beijerland. (06) 51 05 26 60. mail: a.groot21@upcmail.nl
Henk Dijkstra, *penningmeester en ledenadministratie*. (0186) 61 69 06
mail: historischeverenigingobl@gmail.com
Lennart van der Meer, *lid*. (06) 43 89 41 14

Ons archief, het **Historisch Informatie Punt** (HIP), is gevestigd in de het
Oude Raadhuis aan de Waterstal in Oud-Beijerland.

Geopend elke 2^e en 4^e dinsdag van de maand van 14.00 tot 16.00 uur,
behalve in de maanden juli en augustus.

Buiten deze tijden contact: Alie van den Berg (0186) 61 42 40

ISSN 2210-8645

Inhoudsopgave

Van het Bestuur	3
Het archief van de HVO <i>Rob van Brakel</i>	4
Foto's van de Raad	8
Burgemeesters bakken ze bruin <i>Pieter Jan in 't Veld</i>	11
Het noodlottige verhaal van Willempje Buitendijk <i>Pieter Jan in 't Veld</i>	15
Aanwinsten <i>Alie van den Berg</i>	17
Vermist <i>Leen van Driel</i>	18
Opnieuw: Woekerpolis of niet? <i>drs. Wim Blok</i>	22

kooiman
A U T O B E D R I J F

Van het Bestuur

Wij zijn al aardig gewend in onze nieuwe behuizing van het Historisch Informatiepunt in het Oude Raadhuis. We hebben al enkele keren belangstellenden mogen ontvangen in de voormalige burgemeesterskamer.

Na rustige zomermaanden beginnen we weer in september met de openstelling van het HIP.

Inmiddels is het archief met foto's van de Chr. Nijverheidsschool voor meisjes in de Hoeksche Waard gedigitaliseerd en opgenomen in ons archief. Nu voor een ieder te raadplegen.

Binnen de kring van de vaste bezorgers van uw "Beijerlandsche Berichten" is in één wijk een wijziging gekomen, Dick van der Linden heeft te kennen gegeven dat hij hiermee wil stoppen. Inmiddels is voor hem een vervanger gekomen. Dick heeft meer dan 20 jaar de "Beijerlandsche Berichten" rondgebracht, waarvoor wij hem vanaf deze plaats willen bedanken.

Nu we het toch hebben over de "Beijerlandsche Berichten", het is een vraag om meer kopij vanuit u als leden voor de komende nummers. Het aantal vaste schrijvers van ons blad is te smal, dat moeten er eigenlijk meer zijn. Wij zijn dan ook blij met de reactie over de Pharusbank op het artikel in het vorige nummer. De aanvulling van ons lid Wim Blok, kunt u in dit nummer lezen. Ongetwijfeld kent u verhalen uit de historie van ons dorp die mogelijk interessant zijn voor de overige leden. Schroom niet en laat van u horen.

Tijdens de Open Monumentendag op 10 september zijn wij aanwezig in het Oude Raadhuis om belangstellende een rondleiding te geven. Ook is er een verkoop van dubbele boeken over ons dorp.

DUIFHUIZEN

Tassen & koffers

Het archief van de HVO

Rob van Brakel

Op school leerden we vroeger, dat er pas sprake is van geschiedenis zodra de wederwaardigheden van de mens worden vastgelegd. Natuurlijk is er met betrekking tot Oud Beijerland in de loop van de tijd heel veel opgeschreven, maar lang niet alles is ook voor het nageslacht bewaard gebleven: omdat men het belang er niet van inzag, door opruimwoede, of gewoon door onachtzaamheid. We prijzen ons als HVO dan ook gelukkig, dat we in het bezit

Ruimte HVO in het oude Raadhuis

zijn van een uitgebreid archief, waarin heel veel van vroeger terug te vinden is. Allereerst natuurlijk onze beeldverzameling, met daarin naast werk van anderen het uitgebreide fotoarchief van Joris Buitendijk; daarnaast allerlei schriftelijke bronnen. Op onze website is een uitgebreid overzicht van deze bronnen te vinden, maar voor degenen die graag een beetje op weg geholpen willen worden, volgt hier een beknopt overzicht:

Cultuur

Onder cultuur valt een waaier van bezigheden; in principe is het alles wat verder gaat dan de pure strijd om het dagelijks bestaan. Zo is er materiaal over toneelvereniging “Mask”. Er is veel informatie over de Oud Beijerlandse muziekverenigingen “Harmonie” en “De Bazuin”, en over verschillende koren. Daarnaast ook veel over andere verenigingen, zoals de IJscclub en de Postduivenvereniging. Bij de stukken van de bibliotheek zitten bijvoorbeeld de bouwtekeningen van de “Lindenhoeve”. De programmaboekjes van de Oranjevereniging zijn aanwezig vanaf 1938; zelfs de liedteksten van verschillende aubades zijn bewaard gebleven! Daarnaast is een stuk met de titel “Bijnamen van Oud Beijerlanders” natuurlijk ook heel interessant.

Familiearchief

Voor wie zijn of haar wortels in de Hoeksche Waard heeft, is er veel te vinden over families zoals Stolk, Van Ooijen, De Vroet, Van Tiggelen, Vogelaar, Hoogenboom, in 't Veld, Schipper en Doolgaard. Altijd leuk om te weten van wie je afstamt!

Daarnaast zijn er familieverhalen, levensverhalen en zaken als huwelijksaankondigingen; er is zelfs een boedelbeschrijving!

Onderwijs

We hebben allerlei stukken betreffende het kleuter-, lager en middelbaar onderwijs, waarbij elke school(soort) in Oud Beijerland vertegenwoordigd is. Maar er zijn ook persoonlijke, dan wel opmerkelijke zaken: een schoolrapport uit 1956, het programma van een kerstuitvoering in 1948, de werkzaamheden van een “commissie tot wering van het schoolverzuim” tussen 1901 en 1906, en schoolkranten van de HBS van 1951 tot 1966.

Religie

Vermoedelijk zijn er weinig plaatsen in Nederland die meer kerkgenootschappen tellen dan Oud Beijerland. Van één ervan, de Nederlandse Protestanten Bond, is in 2016 in ‘Beijerlandsche Berichten’ een special verschenen. Van de andere is in het archief ook veel terug te vinden. Uit de Dorpskerk zijn er onder andere preken van Ds. Van der Valk tussen 1904 en 1912, een gedicht bij het afscheid van Ds.

Habbema uit 1794, een programma van de Landdag voor jongeren uit 1929, en stukken betreffende de Diaconie en het Weeshuis. Uit de andere kerken onder andere een brief over het samengaan van Gereformeerd A en B in 1900, en de stichting van de Ontmoetingskerk als alternatief voor de Dorpskerk in 1965. Uit de vele stukken valt er één op: Opwekking onder Gereformeerde meisjes in Oud Beijerland in 1802. Als u zich afvraagt wat dat te betekenen had, moet u in het archief zijn.

Sport

Vroeger zaten de meisjes op turnen (gymnastiek) en de jongens op voetbal, met als alternatief voor beide seksen korfbal. Als je al mocht sporten natuurlijk! Van de Turnkring is het archief in ons bezit, lopend vanaf 1919, met veel stukken en foto's.

Daarnaast natuurlijk stukken over de drie voetbalverenigingen, en over de sporten die men in de loop der tijd ook is gaan beoefenen, zoals volleybal, jeu-de-boules, tennis, fietscrossen, enzovoorts.

Gebouwen

Digitaal hebben we meer dan 70.000 stukken verzameld over panden en objecten per straat en huisnummer. Er zijn (kadaster)kaarten, stukken betreffende de al dan niet verdwenen monumenten als het Oude Raadhuis, de Dorpskerk en de hoeven 'Het Paradijs' en 'Scheermansvliet', maar ook van de armenhuisjes 'De Ark'. De notariële akten uit de 18^e en 19^e eeuw geven ook een aardig idee over wie indertijd waar woonde, en onder welke omstandigheden.

Persoonlijke archieven

We bezitten stukken over diverse bekende inwoners van Oud Beijerland. In het bijzonder zijn we trots op het archief van Dr. J.F. Ph. Hers, hier als arts werkzaam van 1881 tot 1915.

Er is een patiëntenboek uit 1906, aangeboden ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum van Dr. Hers als arts in Oud-Beijerland met de namen van zijn patiënten, verder diverse brieven en publicaties, en zijn proefschrift “over vergroeiingen tusschen vrucht en Placenta en hare gevolgen”.

kaart van Oud-Beijerland uit 1820 door landmeter J. van Beek

Zijn dochter Anna Hers is vooral bekend geworden door haar boeken voor oudere meisjes, waarvan ‘Het Beugeljong’ (9^e druk in 1958) het bekendste is. Daarnaast zette zij zich, net als haar vader, vooral in op sociaal gebied. Van haar zijn veel brieven, artikelen en andere publicaties bewaard gebleven, die voor iedereen zijn in te zien.

Gezien het bovenstaande is het dus alleszins de moeite waard om kennis te nemen van het archief van de HVO. Een eerste indruk krijgt u via de website, maar u bent natuurlijk ook persoonlijk welkom. Laat al die interessante informatie niet verstoffen!

Foto's van de Raad

Bij het 300 jaar bestaan van het Oude Raadhuis is op 5 mei 1922 een foto gemaakt van het college van burgemeester en wethouders van de toenmalige gemeente Oud-Beijerland.

Op verzoek van onze vereniging is op 12 juli 2022 weer een foto van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hoeksche Waard.

v.l.n.r. wethouder B.W. Schipper, burgemeester A.C. de Vries Broekman, secretaris A. den Boer en wethouder J. Juch.

v.l.n.r. wethouder Joanne Blaak- van de Lagemaat, wethouder Paul Boogaard, burgemeester Charlie Aproot, loco- secretaris Vincent Martens, wethouder Harry van Waveren, wethouder Robin Heij. Wethouder Adriaan van der Wulp ontbreekt op de foto.

foto: Caspar Streefkerk

Bert Roos
ARCHITECTUUR

Een all-round architectenbureau, inzetbaar
voor bouw en verbouw, **renovatie** en **restauratie**
in alle segmenten van de woning- en utiliteitsbouw.

West-Voorstraat 25 B 3262 JP Oud-Beijerland T: 0186 614 157
M: 06 538 382 17 E: b.roos@bertroos.nl www.bertroos.nl

**...ook u kunt
geld verdienen
voor uw club,
vereniging
of ...!**

**Bent u lid van deze club of vereniging?
Dan kunt u de clubkas flink spekken!**

Koopt of verkoopt u een huis via makelaardij De Jong of laat u uw huis door ons taxeren, dan keren wij een bonus uit op de rekening van uw club, vereniging of ... van uw keuze. Deze bonus kan wel oplopen tot € 225,- per klant!

Kom voor meer informatie vrijblijvend langs bij één van onze vestigingen of kijk eens op onze website: www.makelaardijdejong.nl

Makelaardij De Jong
West-Voortstraat 29
3262 JP Oud-Beijerland
Telefoon 0186-617555

Makelaardij De Jong
Pieter Repeloerstraat 61B
3297 BL Puffershoek
Telefoon 078-6736255

De actieve Makelaar

www.makelaardijdejong.nl

Particulier & Zakelijk | Verkoop | Aankoop | Taxaties | Hypotheken

Burgemeesters bakken ze bruin

Pieter Jan in 't Veld

Volgens een circulaire van het Provinciebestuur Zuid-Holland op 2 augustus no. 54 en een Koninklijk Besluit van 25 januari 1826. *“betreffende proefbakkerijen, teneinde daarna de zetting van het brood te regelen”*.

Het zgn. broodkeur, was bedoeld om te bezien het aantal ponden brood dat een mud graan oplevert. Hoe serieus? dat leest u in dit artikel. “Extract uit verbaal van het verhandelde bij de Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland van dinsdag 16 oktober 1827, no. 9 houdende de toezending aan de plaatselijke besturen van proefneming gedaan met betrekking tot het werk der broodzetting. Voor de steden ‘s-Gravenhage, Rotterdam, Gouda, Gorinchem en in de gemeenten Middelharnis, Oud-Beijerland en Noordwijk”. De broodkeur gebaseerd op het Koninklijk Besluit van 25 januari 1826, St. blad 5. *“Instructie, te doene proefnemingen ontrent het getal ponden brood, dat een mudde graan van de oogst 1827 of van dat, hetwelk thans nog te bakken van brood gebruikt wordt, oplevert”*.

In Oud-Beijerland is deze broodkeur op 26 oktober 1827. Om 9.00 uur zijn Jonkheer Joan Quarles van Ufford, als lid van het college van Gedeputeerde Staten, Adriaan van der Geer Azn. burgemeester van Oud-Beijerland en Aart Antonij van der Geer, burgemeester van Westmaas en Greup (vader en zoon) naar bakker Jan Hannik in de Oost Voorstraat. De burgemeester van Oud-Beijerland heeft voor dit doel bij molenaar Jacob van Driel gekocht 2 mud tarwe, van de oogst 1826 (de oogst van 1827 was nog niet geschikt) *“van zoodanige kwaliteit als deszelve in goede broodbakkerijen alhier wordt verbakken”*. Voor de somma van f 8,50. Volgens de voorschriften is de tarwe onder toezicht van burgemeester en assessoren op 23 oktober gemalen. Het gewicht is 76 Nederlandse ponden per mud (zonder zak). De zakken zijn naar het gemeentehuis gebracht en door de burgemeester verzegeld. Voor de proefneming bij bakker Hannik wordt geconstateerd dat de verzegeling nog intact is en van het zelfde gewicht. De proefneming kan beginnen, we nemen in dit artikel zoveel mogelijk delen van het proces-verbaal over. De mud tarwe van zak no. 1 wordt gestort in de baktrog *“met een baksel ongebuild brood of zoogenaamd krop uit de zak”*. Bakker Hannik gebruikt 39 pond lauw water, 5 ons zout wat f 0,10 kost, 1 Nederlands pond gist f 0,60 en 10 takkenbossen om de oven te stoken deze kosten f 0,50. Vervolgens is geconstateerd dat van

het beslag 53 broden van ieder 2 pond en 20 loden voor het inbakken gebakken kunnen worden. Voor olie en eieren voor het strijksel is gebruikt f 0,25. Aan bloem is gebruikt f 0,05. Nadat de broden zijn gebakken en gekoeld, is het totaal gewicht aan brood 106 Nederlandse ponden. Dan is er een 2^e proef met het meel uit zak no. 2. Hiervan wordt brood gebakken *“zoodanig, als gewoonlijk ter consumptie binnen deze gemeente wordt gebruikt”*. Voor het 2^e baksel wordt rekening gehouden dat de oven reeds op temperatuur is en er dus maar 7 takkenbossen noodzakelijk zijn om te bakken. Van de overige tarwe is *“gescheurd of Fransch brood”* gebakken. De “keurmeesters” zien af van het bakken van rogge omdat dit blijkbaar in Oud-Beijerland weinig wordt gegeten. Van deze gewichtige zaak is een geschreven proces-verbaal opgemaakt wat later nog is gedrukt. Opvallend is dat er in het proces-verbaal geen conclusies zijn getrokken. Dus aantal broden uit een mud tarwe zal wel voldoen aan de voorschriften. In 1854 is er een eind gekomen aan deze broodzetting. In een bericht in het blad “De Tijd” van 11 september 1854 lezen we een bericht uit Oud-Beijerland:

Tweede huis rechts, bakkerij Hannik

“Oud-Beijerland 7 sept. door een daling van het graan, hebben de bakkers die bij de opheffing der broodzetting onderling hebben besloten om het brood voor gelijke prijzen te verkopen het roggebrood een cent en tarwebrood drie

Lange tijd was de vraag: Waar was nu de bakkerij van Jan Hannik? Inmiddels is uit onderzoek gebleken dat Jan Hannik zijn bakkerij had in het 2^e huis rechts in de Oost Voorstraat. Als Jan Hannik op 19 juli 1845 overlijdt leent zijn weduwe Lena Ariesdr. Baars f 635,-- van haar vader Arie Cornelisz. Baars om daarmee de bakkerij draaiende te houden. Als vervolgens Arie Cornelisz. Baars op 17 december 1846 overlijdt wil Lena alleen contant geld uit de boedel hebben. Geld dat zij goed kon gebruiken voor de bakkerij. (bron: familieboek Baars, pag. 71). In 1850 verkoopt Lena Ariesdr Baars het pand aan Huigje van der Zwaan, weduwe van Andries Vink. In 1851 koopt de dan inmiddels ook bakker geworden Samuel Hannik het pand weer terug. Later woont hier de familie Van Willegen. Uiteindelijk laat rijwielhandelaar Brouwer het pand afbreken en wordt het bij het huidige pand Oost Voorstraat 36-36a getrokken, waar nu reisbureau TravelIXL is gevestigd.

The advertisement is a rectangular graphic with a red background. On the left side, there is a vertical blue bar with a pattern of white and blue dots, containing the text 'www.makocleaning.nl' in white. The main text 'mako' is in large, bold, yellow letters with a black outline, and 'cleaning service' is in smaller, bold, white letters with a black outline. Below this, the services offered are listed in yellow and white text: 'Schoonmaak-onderhoud', 'Glazenwasserij', 'Gevelrelniging', and 'Graffitiverwijdering'. At the bottom, the address 'L.J. Costerstraat 4 • Oud-Beijerland' and the phone number 'Telefoon 0186 - 619 500' are written in white.

www.makocleaning.nl

mako

cleaning service

Schoonmaak-onderhoud
Glazenwasserij
Gevelrelniging
Graffitiverwijdering

L.J. Costerstraat 4 • Oud-Beijerland
Telefoon 0186 - 619 500

Hubo

de Groot Oud-Beijerland

Bij ons vind je een groot assortiment aan doe-het-zelf artikelen. We zijn daarin zo breed mogelijk en doen ons best om iedere doe-het-zelf klus tot een succes te maken. Kom je onverhoopt niet uit een klus? Vraag ons dan gerust om advies. Met de kennis die wij aan boord hebben kunnen we je ongetwijfeld vakkundig helpen. Mocht je er echt niet uit komen, dan hebben we altijd nog een kundige montage service achter de hand.

Openingstijden

Ma	08:00 - 20:00
Di	08:00 - 20:00
Wo	08:00 - 20:00
Do	08:00 - 20:00
Vr	08:00 - 20:00
Za	08:00 - 17:00
Zo	Gesloten

Rembrandtstraat 7, 3262 HN Oud-Beijerland | (0186) 61 21 21 | oud-beijerland

BETON HERSTEL | COATINGS | INJECTEREN | BETON REINIGING

SINKE BETONONDERHOUD SPECIALIST IN BETONREPARATIES

Sinke Betononderhoud is gespecialiseerd in betonreparaties, zowel esthetisch als constructief.

Veelvuldig zijn wij betrokken bij betononderhoudsprojecten in Nederland en België. Daardoor is er ruime kennis en ervaring in huis voor het repareren en herstellen van betonconstructies.

Bij alle mogelijk denkbare betonconstructies kunnen wij de betrouwbaarheid en functie in ere herstellen.

Wij hebben diverse reparatiemethodes tot onze beschikking: handmatige betonreparaties, betonspuiten, verpompen van mortels, injecteren van scheuren met epoxy hars of pur.

Welke techniek wordt toegepast is afhankelijk van de gestelde eisen, het type schade en de constructie.

Geïnteresseerd in één van onze diensten?

Neem vrijblijvend contact met ons op. Wij staan garant voor maatwerk, hoogstaande kwaliteit en gedegen advies.

Sinke
BETONONDERHOUD

DOONKERVORTLAAN 12 | 3261 NE OUD-BEIJERLAND | T 085 - 0408858 | WWW.BETONHERSTELLEN.NL | INFO@BETONHERSTELLEN.NL

Het noodlottige verhaal van Willempje Buitendijk

Pieter Jan in 't Veld

In het blad **Gen**, jaargang 27, no. 1, maart 2021 kwamen we een artikel tegen geschreven door Lucy Beaufort. De titel van het artikel is “een engeltjesmaker in de familie” en het gaat over Cornelis Pieter Beaufort. In 1913 had Cornelis een sigarenwinkel in de Dirk Smitsstraat in Rotterdam, maar Cornelis gaf een andere draai aan zijn carrière. Hij begon met het onderbreken van zwangerschappen.

Na een veroordeling in 1918, ging Cornelis na zijn vrijlating weer gewoon door met zijn praktijken. In het artikel komt ook de Oud-Beijerlandse Willempje Buitendijk voor.

“Op 10 oktober 1924 wordt Cornelis aangehouden nadat de rijksveldwachter in Oud-Beijerland door huisarts Eduard van 't Hoog was geïnformeerd dat de 17 jarige Willempje Buitendijk een zwangerschapsonderbreking had ondergaan en nu in een zeer zorgelijke toestand was.

Willempje had de arts verteld dat zij door een man in de Dirk Smitsstraat 14 in Rotterdam in behandeling was genomen. Zij lag sinds 6 oktober ziek in bed bij haar werkgeefster, die twee dagen later de arts had geraadpleegd. Van 't Hoog had op de ziekenkamer van Willempje de resten van een menselijke vrucht aangetroffen. Op 10 oktober 1924 vond een officieel verhoor plaats van de zieke Willempje. Zij vertelde dat een zekere Herman Dorsman die in Strijen woonde de veroorzaker was van haar zwangerschap. Willempje verklaarde dat Dorsman niet wist dat zij zwanger was, want zij had hem niet meer gezien. Ook voor haar werkgeefster en haar ouders had zij de zwangerschap verzwegen. Het contact met de aborteur kwam via een aantal tussenpersonen tot stand. Willempje had Jan Roos, een vriend om hulp gevraagd. Roos vroeg aan Rochus Hoogenboom,

broodbakker in Oud-Beijerland naar een adres om de vrucht af te drijven. Willempje verklaarde dat zij dit adres vervolgens kreeg van Pieter Breevaart. De reputatie van Cornelis Beaufort was Breevaart blijkbaar wel bekend. Jan Roos bracht Willempje achter op de fiets naar het adres. Jan Roos heeft Cornelis vijftien gulden betaald. Breevaart zei dat hij niet meer wist hoe hij aan het adres kwam, hij had het terloops horen zeggen.

De politie confronteerde Cornelis met de zieke Willempje bij haar ziekbed. Zij verklaarde dat hij de man was die haar had behandeld. Cornelis ontkende op dat moment, maar toen hij op 11 oktober 1924 werd voorgeleid aan de officier van Justitie bekende hij schuld. "Ik heb thans wel spijt van hetgeen nu gebeurd is en hoop dat het meisje blijft leven", zei Cornelis.

Op 13 oktober kwam het bericht dat Willempje was overleden". Het artikel vermeldt niet of Cornelis Pieter Beaufort is veroordeeld. Het gaat in het artikel over de 17 jarige dochter van Dirk Buitendijk en Aartje van den Berg. Willempje is overleden op 13 oktober 1924 (akte 64) in Oud- Beijerland. Dokter Eduard Gerrit van 't Hoog, had zijn praktijk van 1921- 1933 aan de Ooststraat 20. Broodbakker Rochus Hoogenboom, geboren 21 juni 1890, als zoon van Elizabertus Hoogenboom en Suzanne Verhagen, hij had zijn bakkerij van ca. 1919- 1925 aan de Oost Voorstraat 71. Wie de werkgeefster was van Willempje is niet achterhaald. De personen Jan Roos en Pieter Breevaart zijn niet achterhaald, omdat deze namen op meerdere personen van toepassing kunnen zijn.

0186-617078
uitvaartverzorgingmoree.nl
Prins Hendrikstraat 20-22
3262 ST Oud-Beijerland

Moree
uitvaartverzorging

Aanwinsten vanaf 22 april 2022

Alie van den Berg

Boeken

B-H-021 Holland in vroeger tijd, deel 4, bewerkt door G. Postma, Uitg. Europese bibliotheek, 1963

B-H-022 Ambtsketens van de Hoeksche Waard, door A.C. van der Hoek, Uitg. Gemeente Hoeksche Waard 2022

B-K-021 Uw dochters zullen profeteren, door B. Hoogwerff, Uitg. Den Hertog, Houten, 2022

B-K-022 Engelsche Fortuyn, over orgel in Bethabara Kerk van de Gereformeerde gemeente, 2012

Foto's

Foto's van de renovatie van sluisdeuren in 2021 van J. Bestebreur

**Brood- en banketbakkerij
Voordijk b.v.**

Molendijk 44 | Emmastraat 8b
Oud-Beijerland | Heinenoord
T 0186-612592 | T 0186-602086

**bestelling@bakkervoordijk.nl
www.bakkervoordijk.nl**

Vermist

Leen van Driel

In onze zoektocht naar feiten en verhalen rond de Arbeitseinsatz/arbeidsinzet in de Tweede Wereldoorlog vanuit Oud-Beijerland komt veel boven. Veel dat niet verteld is. Historie die on- of onderbelicht is gebleven. Niet zelden schokkend en schrijnend. Niet te geloven soms. Zoals het verhaal van Evert en Meeuwis, twee broers, en hun ouders. Een van hen verdween uit het zicht.

Gestorven en begraven;

Bekend is dat vier jonge mannen uit Oud-Beijerland in de oorlog tijdens hun tewerkstelling in Duitsland zijn omgekomen. Hun namen zijn bekend. Ze worden vermeld in boeken (*Siderius; als oorlog een dorp overvalt* en *Oorlog in de Hoeksche Waard 1940-1945*) en op websites, bijvoorbeeld van de oorlogsgravenstichting. En er is een plek waar nabestaanden naar toekunnen, een laatste rustplaats, een ereveld in Loenen of een begraafplaats of gedenksteen dichtbij de plaats waar ze het leven lieten. Gestorven en begraven. Nedergedaald ter helle of in het dodenrijk – zoals de klassieke christelijke geloofsbelijdenis het formuleert over Christus – waren zij bij hun leven al in de meest vreselijke omstandigheden die zich voorheen niet lieten denken. Mede dankzij een laatste rustplaats leven ze in de collectieve herinnering voort.

Dat blijkt – hoe absurd het ook klinkt – een voorrecht.

Goed dat er een plek is om te rouwen.

Dit lot is niet iedereen beschoren.

Nabestaanden hebben dan het nakijken.

Dat overkwam de kleine familie van vader Jacobus en zijn vrouw Hendriksje.

Tewerkgesteld

Jacobus (Koos) Letterman is geboren op 13-01-1899 in Oud-Beijerland als zoon van Meeuwis Letterman en Adriaantje Hoogvliet. Hij trouwt op 03-04-1919 in Oud-Beijerland met Hendriksje Blaak, geboren op 07-06-1900 in Oud-Beijerland. Ze krijgen drie kinderen. Hun eerstgeboren dochtertje overlijdt binnen drie weken na de geboorte. In 1928 verhuizen zij met hun twee zonen Evert (geboren in 1920) en Meeuwis (geboren in 1922) van de Zinkweg in

Oud-Beijerland naar Rotterdam. Jacobus kan daar een baan in de haven krijgen. Zij gaan wonen in de Justus van Effenstraat 63 A in de wijk Spangen. Dat is ver genoeg van het centrum om niet direct getroffen te worden door het bombardement op de stad op 14 mei 1940. Oudste zoon Evert is sinds september 1939 als dienstplichtig soldaat gelegerd in Ter Apel, pal aan de grens met Duitsland. In de meidagen van 1940 wordt hij als militair in het Nederlandse leger krijgsgevangen genomen en belandt in Neu-Brandenburg. Eind juni 1940 komt hij vrij. Hoewel hij te ver van huis is om last te hebben van de bommenregen op zijn stad, maakt hij genoeg mee om bij overvliegende vliegtuigen van de kaart te raken. Sinds de meidagen van 1940 laat zijn geheugen hem bij het luchtlawaai tijdelijk in de steek en kan dan even niets meer uitbrengen.

De oorlog is dan nog maar net begonnen. Het ergste moest nog komen. Wie van de drie mannen het eerst de klos is, is niet duidelijk, maar feit is dat in de zomer van 1943 vader Jacobus niet meer thuis is en aan het werk is in Riga (Letland). Bij het huwelijk van zijn jongste zoon Meeuw(is) begin 1944 is hij – met verlof? - thuis. Kort daarop werkt ook deze in het Duitse Rijk. Hij werkt in Bremen bij de posterijen. En dan wordt tot overmaat van ramp Evert opgepakt bij de berucht geworden razzia van Rotterdam op 10 november 1944. Alle weerbare mannen moeten uit het havengebied van Rotterdam verdwijnen, zodat ze niet de oprukkende geallieerden van dienst kunnen zijn. Zoiets was in Antwerpen gebeurd. Die belangrijke havenstad was wel heel gemakkelijk in handen van de geallieerden gekomen. Dit zal de Duitsers geen tweede keer overkomen. Moeder Hendriksje blijft alleen achter. Gelukkig voor haar is haar man dan wel weer thuis. Evert is intussen naar Duitsland vervoerd en aldaar tewerkgesteld in Alstaette/Ahaus in Westfalen (vlak over de grens bij Winterswijk). Op 16-02-1945 wordt hij naar Kierdorf bij Keulen gebracht. Hij verblijft daar in het Holländische Lager Schwarz.

Een - laatste - bericht

Van daaruit schrijft hij op diezelfde dag een briefkaart gericht aan zijn vader, moeder en Marie (de vrouw van zijn broer Meeuwis), maar geadresseerd aan zijn broer Meeuwis (Meeuw) in Bremen.

Beste vader, moeder en Marie. Hier met Evert. Met mij gaat het nog uitstekend. Hopende van jullie hetzelfde. Misschien zullen jullie wel denken dat ik bij Meeuwen in Bremen. Maar dat is niet zoo mogen wezen. Er is wat tusschen gekomen,

namelijk ben ik overgeplaatst. Ik lig niet meer op die steenoven bij Bocholt (...) Nu zit ik tussen Keulen en Aken aan het front, maar maak jullie je eigen niet ongerust over mij. Ik vind me weg wel. (...) Ik ben spoedig weer thuis of ergens anders. Gr. uit Kierdorf bij Keulen, Evert.

Bocholt ligt iets ten zuidwesten van Alstaette/Ahaus, nog dicht tegen de grens met Nederland aan. Daar in die buurt was zijn eerste verblijfplaats in Duitsland na de razzia in Rotterdam en zijn tewerkstelling in Duitsland. Van daar is hij naar het zuiden gebracht, naar Kierdorf bij Keulen. En dan wordt het stil. Van Evert is niets meer vernomen. Over Evert nog wel iets. Meneer Koopmans, die in dezelfde straat als Evert in Rotterdam woonde, zegt dat hij Evert rond 18 april 1945 – dus na de bevrijding door de Amerikanen - nog in Koblenz gesproken heeft. Hij vermoedt dat Evert op één van de vele landmijnen is gelopen. Het was daar erg gevaarlijk. Een ander vermoeden is dat hij omgekomen is bij een bombardement op een spoorwegknooppunt bij Altenbeken op 22 februari 1945. In de *Panorama* van 07-09-1957 wordt uitvoerig aandacht besteed aan dit bombardement en de nazoek naar slachtoffers. Altenbeken ligt tussen Keulen en Bremen. Misschien was hij op weg naar zijn broer aldaar? Misschien heeft

zijn tijdelijk geheugenverlies, opgelopen in de meidagen van 1940, hem wel het spoor naar huis bijster doen raken? Het zijn en blijven vermoedens. Van Evert ontbreekt sindsdien elk spoor.

Op zoek

Meeuwis en zijn vrouw vernoemen hun kort na de oorlog (1946) geboren dochter naar de moeder van Meeuwis en naar broer en zwager Evert: Hendriksje (Henny) Everdina. Een eerbetoon. Zo blijft zijn naam bestaan. Intussen was de zoektocht naar Evert al begonnen. Zowel vader Jacobus als zijn broer Meeuwis hebben letterlijk alles in het werk gesteld en elk middel aangegrepen om te weten te komen wat er met hun zoon en broer is gebeurd. Tot aan hun eigen dood toe. Jacobus overleed in 1969 en zijn zoon Meeuwis in 2004. Meeuwis was midden jaren negentig verhuisd naar Oud-Beijerland en woonde Sigarenmaker 10. Zijn vrouw was toen al overleden. Meeuwis overleed op 29-05-2004 in het Ikaziaziekenhuis in Rotterdam, een indrukwekkend dossier over de zoektocht naar zijn enige broer achterlatend. Hij was 59 jaar (!) op zoek geweest. Hij had niet gevonden wat hij zocht. En moeder Hendriksje heeft nog jarenlang de premie van de voor de oorlog afgesloten verzekering voor de begrafenis van Evert betaald. Hij was immers niet doodverklaard.: Evert is vermist en kwam niet terug. Niet gestorven. Niet begraven. Van de aardbodem verdwenen. Zelfs zijn naam staat niet vermeld onder de slachtoffers van de oorlog. Een soortgelijk lot en een zelfde lijden wachten duizenden moeders en vrouwen nu elders in de wereld ontwrichtende oorlog in Oost-Europa.

P.S. (1) Dank past Henny Doorneveld-Letterman voor de openstelling van het familiedossier
P.S. (2) Voor ons project over de dwangarbeid vanuit Oud-Beijerland zoek ik nog informatie over een andere Meeuwis Letterman, geboren op 17-03-1920 in Oud-Beijerland en tijdens de oorlog eveneens in Duitsland tewerkgesteld. Informatie over hem of anderen graag aan Leen van Driel tel. 06-26799711 en/of I.van.driel@planet.nl

Opnieuw: Woekerpolis of niet?

drs. Wim Blok

In Beijerlandsche Berichten nummer 87 van juni 2022 verscheen van de hand van Pieter Jan in 't Veld een oproep aan de lezers die meer weten over het zogenaamde Pharusstraatje zich te melden. Als kleinzoon van het echtpaar Blok-Boender, die tot de door de Pharusbank gedupeerden behoorden, voldoe ik daar aan.

Mijn grootouders, Jacob Blok (1879 – 1969) en Bastiaantje Blok-Boender (1879 - 1961) zijn direct na hun huwelijk in 1908 in de huisjes aan de Waterstal te Oud-Beijerland gaan wonen, waar tussen 1909 en 1921 hun kinderen werden geboren.

*Huisjes aan de Waterstal(1928)
Ansichtkaart, collectie onbekend*

Wellicht was de verkoop in het voorjaar van 1927 van het door hen gehuurde huisje aan de Waterstal aanleiding te gaan verhuizen. Het pand aan de

Waterstal, waar het uit negen personen bestaande gezin woonde, werd op 20 en 27 april 1927 bij opbod en afslag verkocht. De nieuwe eigenaar werd W. Schrijvershof, die er bij de veiling bij afslag f 1.130,-- voor betaalde.

**Bouw- en Weiland
en Huizen.** 2134 57

Notaris TEN DOESSCHATE te Oud-Beijerland, is voornemens om op Woensdag 20 April 1927, bij veiling en op Woensdag 27 April 1927, bij afslag, telkens voormiddags 11 uur, in het hotel „De Oude Hoorn” te Oud-Beijerland, publiek te verkoopen:

Te OUD-BEIJERLAND:

1. Een HUIS en ERF a/d. Waterstal, sectie D no. 538, groot 39 centiaren. Grondl. f 4.25.
2. Een HUIS en ERF ten Zuiden van perc. 1, sectie D no. 539, groot 34 centiaren. Grondl. f 4.25.

Nieuwsblad voor de Hoeksche Waard en IJsselmonde, 25-03 en 15-04-1927

Hoe dan ook, nog datzelfde jaar of in het begin van 1928 verhuisde het gezin Blok-Boender naar een nieuwe woning op het adres Koninginneweg 90, onder Oudbeijerlanders destijds bekend als het Pharustraasje. Mijn in 1999 overleden vader Huibert Blok vertelde altijd, dat zijn ouders het huis in een soort huurkoopconstructie betrokken, maar dat hun droom van een eigen huis al snel een illusie was gebleken die als een zeepbel uiteen was gespat. Zij werden nooit eigenaar, maar zouden de woning tot het overlijden van mijn grootmoeder in 1961 blijven huren. Via de berichten in de kranten destijds is het mogelijk te reconstrueren wat de rol van Pharus was en hoe lang deze heeft geduurd.

De N.V. Pharus blijkt in 1919 te zijn opgericht als levensverzekeringsmaatschappij op anti-revolutionaire grondslag. Vanaf het oprichtingsjaar zal het bedrijf jarenlang veelvuldig adverteren in Nederlandse dagbladen. De oudst aangetroffen advertentie staat hiernaast.

**GROOT KAPITAAL
BESCHIKBAAR,**
als te hypotheek op huizen en landerij
Rente billijk. Alleen soliede aanvragen komen in aanmerking.
Brieven te zenden, PHARUS, Archimedesstraat 64, den Haag.
(2918)

Westlandsche Courant, 28-06-1919

Nog datzelfde jaar begint men ook reclame te maken voor de zogenaamde 'eigenhuisverzekering'. Vanaf 14-03-

1924 verschijnen er ook geregeld advertenties in het Nieuwsblad voor de Hoeksche Waard voor de door Pharus aangeboden verzekeringsproducten. In dat jaar ontstond naast de N.V. Pharus, 'maatschappij voor spaar en eigenhuisverzekering', de Pharus Hypotheekbank.

Geen beter stof dan Eigen hof.
Plan tot het bouwen van Woning,
in huurkoop naar koopers keus,
in de gemeente Oud-Beijerland.
Inlichtingen bij A. BLOM, Inspecteur N.V. PHARUS, Zwijndrecht. 4203 24

Nieuwsblad Hoeksche Waard, 25-06-1926

In 1926 – niet duidelijk is meer welke werkmaatschappij aanbieder is, de

verzekerings- of bankenpoot - worden de in het Nieuwsblad Hoeksche Waard geplaatste annonces toegespitst op een niet nader genoemd bouwproject in Oud-Beijerland: In 1927 zou er naast de N.V. Pharos en de Pharos Hypotheekbank ook nog de *Pharusbank* worden opgericht. Daarmee ontstond onder de naam Pharos en afgeleide namen een ondoorzichtig conglomeraat

Naamlooze Vennootschap

WOON PHARUS.

IN UW EIGEN HUIS

s-Gravenhage, Archimedesstraat 64.
Spaar-, Eigenhuis- en Hypotheekverzekering Maatschappij.
Maatschappelijk Kapitaal f 500.000.-.

Commissarissen: Mr. J. A. DE WILDE, 's-Gravenhage; W. DE VLUGT, Amsterdam; WILH. RICHTERS, 's-Gravenhage; Mr. PAUL J. REYMER, Hilversum; en S. BAKKER, Bussum.

Raad van Toezicht: Mr. J. A. DE WILDE, Mr. P. J. REYMER, WILH. RICHTERS.

Directie: J. P. MEYER.

Accountant: B. RICHTERS Bn., Rotterdam.

Wiskundig Adviseur: J. L. KOK, Rotterdam.

Bankinstelling: Rotterdamse Bankvereeniging.

DE Maatschappij, die men kiest voor de uitzetverzekering van zijn dochter, voor de studieverzekering van zijn zoon.

Neemt een **spaarpolis** van Mij. **Pharus**. Stortingen vanaf f 0.81 per maand.

Een **Eigenhuisverzekering** bij Mij. **Pharus** is een besparing van Uw huurpenningen ten bate van Uzelf of van Uw kinderen.

Voor agenten en agentessen een aangename en loonnende werking. Vraagt nadere inlichtingen bij de Directie.

DOOR EEN EIGEN-HUIS VERZEKERING TE SUIJTEN BY DE N.V. PHARUS TE 'S-GRAVENHAGE

De Standaard, 20-09-1919

Spaarkassen.

WANBEHEER. — SCHERP TOEZICHT NOODIG. — EEN TEGENSpraak.

De financieele medewerker van „Het Volk” schrijft over den toestand van de z.g. Spaarkassen.

Na den oorlog zijn heel wat van die spaarkassen opgericht, maar in den laatsten tijd kelderen er nog al wat. Van de plm. 40 instellingen zijn nog slechts 16 in leven, waarvan enkele een goed, de overige een kwijnend bestaan leiden, scherp gecontroleerd door de Verzekeringskamer. Thans schijnt ook de anti-revolutionnaire spaarkas „Pharus”.

Laan van Meerdervoort, Den Haag, in noodtoestand te verkeer. De Verzekeringskamer heeft het bedrijf stop gezet.

We kunnen ons dit levendig voorstellen, zegt de schrijver. De balans 1927 ziet er abominabel uit. En de gedelegeerde commissaris, mr. De Wilde, wethouder van Den Haag, noch de heer De Vlugt, burgemeester van Amsterdam, eveneens commissaris, heeft dit kunnen voorkomen.

Jarenlang is 'n groot wanbeheer geweest onder den thans ontslagen of ontslag genomen

Nieuwsblad voor Friesland, 19-10-1928

Waard: op 17 februari van dat jaar verschijnt hun laatste advertentie. Naar kan worden vermoed zal de bouw van de huizen aan de Oud-Beijerlandse Koninginneweg –de vergunningaanvraag daarvoor dateerde van 23-08-1926- begin 1928 zijn voltooid. Dat Pharos nagenoeg gelijktijdig stopt met adverteren in de Hoeksche Waard lijkt een logisch gevolg daarvan.

Toch speelde er hetzelfde jaar, 1928, voor Pharos nog een andere reden: financieel wanbeheer, leidend tot het ingrijpen van de Verzekeringskamer en het stopzetten van de Pharos-spaarkas. Kennelijk bestond er ook toen al onduidelijkheid welke werkmaatschappij door de Verzekeringskamer was stopgezet.

Het was de Pharusbank die telefonisch trachtte daarover duidelijkheid te verschaffen aan de schrijver van het krantenbericht.

Hoewel hier sprake is van het stopzetten door de Verzekeringkamer van de door de N.V. Pharus beheerde spaarkas voor de 'eigenhuisverzekering' blijkt deze verzekering een maand later bij de Pharusbank te zijn ondergebracht, zoals de Verzekeringkamer in het najaar van 1927 al had geadviseerd.

In het sterk verzuilde Nederland waren na de Eerste Wereldoorlog tal van spaarkassen opgericht. Kennelijk was de basis daaronder weinig solide, want van de circa 40 opgerichte kassen waren er in 1928 nog maar 16 over. Zo waren de Katholieke spaarkas 'Nespaka' en de liberale spaarkas 'Die Haghe' al eerder failliet gegaan. Bij Pharus werden er na het ingrijpen door de Verzekeringkamer ingrijpende maatregelen genomen, waarvan de belangrijkste waren het bijstorten van –voor die tijd- enorme bedragen door de aandeelhouders, het terugbrengen van de bedrijfskosten en de aanstelling van een nieuwe directie. *'Hoopen spaarders zijn geroyeerd'*, aldus een krantenbericht uit die periode, waarbij niet duidelijk wordt wat daarvoor de aanleiding was.

Omdat tal van deelnemers (cliënten) daarin kennelijk het vertrouwen hadden verloren met als gevolg het niet langer voldoen van de premie waren de wanbetalers door Pharusbank voor het kantongerecht gedaagd: Het door het Amsterdamse kantongerecht gewezen vonnis, dat een specifiek geval betrof,

maakt duidelijk op welke (dubieuze) manier de deelnemers een (hypotheek voor een) eigen huis zouden verkrijgen. Kort samengevat moest er een aantal jaren,

Nieuwsblad voor Friesland, 19-10-1928

De Pharus-bank.

Een vonnis.

Een financiële medewerker schrijft ons:
In „Het Volk“ van 13 October en 2 November hebben wij geschreven over den treurigen financiële toestand van de N.V. Pharus, waarmede de Pharusbank en de Pharus-hypotheekbank nauw verbonden zijn.
De Pharusbank houdt zich bezig met de zogenoemde Eigenhuisverzekering. Nu hebben in den laatsten tijd tal van nemers van deze certificaten van hypothecaire garantie hun betalingen gestaakt, wijl de geruchten over den financiële toestand meer en meer vasten vorm aannamen.
De Pharusbank vervolgt deze niet-betalers echter en brengt ze voor het kantongerecht.
Wij achten het daarom een belang hier te

Het Volk, 24-11-1928 (detail 1)

veelal 6 tot 8, spaarpremie worden betaald vooraleer er een aanvraag kon worden gedaan voor het verkrijgen van rond 70 % hypotheek. Inderdaad zou de Pharos-polis tegenwoordig 'woekerpolis' worden genoemd.

De waarde van het vonnis reikte veel verder dan alleen uitspraak in een specifiek geval, dat door de journalist van Het Volk aldus, voor Parus vernietigend, wordt samengevat:

In deze uitspraak zit feitelijk opgesloten de zedelijke veroordeeling van de door de Pharos-bank opgemaakte contracten, waarbij de Pharosbank geen enkele verplichting op zich neemt tegenover de menschen, die hun centjes bij deze bank brengen in de hoop later aan hypotheek te worden geholpen.

Wij begrijpen niet, dat antirevolutionaire kopstukken als de heer De Vlucht, burgemeester van Amsterdam en mr. De Wilde, wethouder van den Haag, door hun commissariaat van deze instelling hun sanctie verleen en aan soortgelijke overeenkomsten.

Het Volk, 24-11-1928, (detail 2)

welk product dan ook: de 'eigenhuisverzekering' lijkt geheel verdwenen. De enige advertenties betreffen wettelijk verplichte oproepingen van aandeelhouders en juridisch verplichte openbare mededelingen.

De uitspraak opende voor mensen die hun verplichtingen aan de Parusbank niet (goed) meer konden nakomen bovendien een goed perspectief van de overeenkomst af te komen. Opvallend is, dat geen enkele Pharos werkmatschappij hierna nog reclame maakt voor

Een anti-revolutionaire hypotheekbank.

Die boertjes uitkleedt.

Wij ontvingen een circulaire van den landbouwer H. van Vliet, op het eiland Rozenburg, waarin deze zich diep beklagt over de behandeling, door hem ondervonden van de anti-revolutionaire hypotheekbank Pharos te 's-Gravenhage, die hem door een harer wervers een pandbrief deed aansmeren, ter aanzuivering waarvan, toen de bank door de Verzekeringskamer onder controle genomen werd, al zijn hebben en houden is verkocht, zoodat hij straat-arm werd. Vergeefs heeft de gedupeerde zich tot staatsminister Colijn en tot de anti-revolutionaire pers gewend, waarna hij, met een uiteenzetting van zijn toestand, het volgende aan alle

Het Volk. 27-04-1931

Een krantenbericht uit 1931 roept de vraag op of het ingrijpen van de Verzekeringskamer in 1928 positief heeft uitgewerkt voor alle klanten. Veel kleine klanten hadden hun droom, het bezit van een eigen huis, uiteen zien spatten, maar anderen, naar het zich laat aanzien de grotere spaarders, zaten door met Pharos in zee te gaan financieel zelfs geheel aan de grond:

Enkele jaren later, eind 1937/begin 1938, zit de Pharos Hypotheekbank zelf in de problemen, die met moeite

De Standaard, 12-11-1937

werden opgelost door renteverlaging en opkopen van pandbrieven van na 03-04-1926. Niet duidelijk is geworden, waarom het juist de pandbrieven van na genoemde datum betreft. Het zou het begin van het einde worden: in 1943 ging de bank, na een besluit daartoe door de aandeelhouders, in liquidatie. De vraag op welke manier de Pharusbank precies bij de bouw of de huurkoopconstructie van de woningen aan de Koninginneweg in Oud-Beijerland betrokken is geweest is hiermede niet volledig beantwoord. Afgaande op wat mijn vader me destijds vertelde vermoed ik, dat de 'Eigenhuisverzekering' die mijn grootouders hadden bij de Pharusbank eind 1928, begin 1929 eindigde toen de bank zelf veel contracten van kleine spaarders heeft opgezegd. Niemand van de huurkopers van de betreffende huizen in Oud-Beijerland kreeg ooit een hypotheek van Pharus, zoals ook bleek na onderzoek in de kadastrale inschrijvingen ervan. De naam *Pharus* is daarom maar kort verbonden geweest

Nederlandsche Staatscourant, 28-10-1943

aan de woningen Koninginneweg 86/96 maar leeft, bijna een eeuw na datum, in de volksmond van oudere Oudbeijerlanders nog steeds voort in de naam 'Pharusstraatje'.

B A Z Z

Jeans & Casual

Oost-Voorstraat 27-28, Oud-Beijerland
www.bazzcasual.nl

Elektrotechnisch Buro Wijntje B.V.

Bij elektrotechnisch bureau **Wijntje** kunt u terecht voor al uw elektrotechnische installatiewerkzaamheden zoals onder andere:

- Licht- en kracht installaties
- Data netwerken • Noodverlichting
- Zwakstroom- en intercom installaties
- Keuren van elektrische apparaten
- Reparatie van witgoedapparaten
- Zowel voor bedrijven als particulieren

West-Voorstraat 14 3262 JP Oud-Beijerland 0186-612802 info@wijntjebv.nl www.wijntjebv.nl

Voor een onafhankelijk

Hypotheekadvies

Neem contact op met John van Helden 0186-634214
j.vanhelden@schepassurantien.nl www.schep-assurantien.nl